

ВАТАНДОШЛАРГА ЎЗБЕКИСТОНДА ИШЛАШИ УЧУН ЛИЦЕНЗИЯ ТАЛАБИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тадбиркорлар ва ишбилиармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан
Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Шавкат Мирзиёев 23 июн куни
Қашқадарё вилояти сайловчилари билан учрашиди.

Тадбирни номзоднинг ушбу вилоятдаги ишончли вакили Шуҳрат Асланов кириши сўзи билан очди ва сўнгги олти ярим йилда Қашқадарёда амалга оширилган шипарларнинг натижадорлиги, ахоли фаровонлиги, иктиносидёт тармоқлари ривожи ҳақида мулоҳаза юритди.

Учрашувда номзод қашқадарёлик сайловчиларни ўзининг сайловларида дастури билан атрофлича таништираш экан, келгуси йилларда режалаштирилган истиқболли лойихалар ҳақида тўлиқ маълумот берди.

– Энг аввало, 2030 йилга қадар вилоятда мактабгача таълимни соҳасидаги қамров юз фоизга етказилади, – деди Шавкат Мирзиёев. – Шу мақсадда қарийб 1 трилион 300 миллиард сўм маблағ хисобидан 1 минг 745 та янги боғча ташкил этилади.

Олис ва чекка ҳудудларни мактабгача таълимни билан камраб олиш учун 1 минг 500 ўрнини 28 та мобилий гурух ташкил этилади. Боғчаларда 12 ўрнини 350 та бир йиллик белуп тайёрлөв гурухлари ва 50 та қисқа муддатли гурухлар тузилади. Келгуси этии йилда мактаб таълимидаги қўшимча 130 минг ўқувчи ўрни юратилади, вилоятда ўқувчи 30 нафардан ортиқ бўлган сининфлар қўлмайди.

– Шунингдек, 237 та мактаб мукаммал таъмиранади, 591 та мактаб замонавий ўқув анжомлари, лаборатория ва компютерлар билан жиҳозланади, – деди номзод.

Тибибёт соҳасида 37 та поликлиника, 95 та оиласиши шифокорлик пункти ташкил этилади, даволаш ўрнини 12 мингтага етказилади. Қарши шахридаги тарқоқ 5 та шифохона негизида “Она ва бола” кластери барпо этилади. Нишон, Чирокчи, Косон, Қарши ва Шахрисабз шаҳарларида замонавий туғурук комплекслари курилади.

– Келгуси йилларда 800 нафар эттижманд аёллар ва уларнинг vog'я етмаган фарзандларини даволаш ҳаражатлари давлат томонидан қоплаб берилади, – деди Шавкат Мирзиёев. – Шаҳар жамоат транспортига 100 та замонавий электробус олиб келинади, электромобиллар учун 200 та зарядлаш станциялари курилади. Бу мақсадлар учун 30 миллион доллар жалб қўлиниади.

Учрашувда Ҳалқаро молия ташкилотлари билан бирга ҳудудда амалга ошириладиган ишлар ҳам диккат марказида бўлди. Қарши – Шахрисабз – Китоб“ ва “Самарқанд – Қарши” йўллари капитал таъмиранини тилга олинди. “Олмата – Бишкеқ – Тошкент – Шахрисабз – Термиз” йўлларининг Қашқадарё ҳудудидан ўтубчи 60 километр кисми реконструкция қилиниади.

Давоми 2-саҳифада. ►►

ҚАШҚАДАРЁ

2023 йил 9 июль – ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ САЙЛОВИ КУНИ

СУРХОНДАРЁ

ҲАЖ ЗИЁРАТИГА ЯГОНА ОНЛАЙН НАВБАТ ТИЗИМИ ЖОРИЙ ЭТИЛАДИ

Тадбиркорлар ва ишбилиармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Шавкат Мирзиёев 22 июн куни Сурхондарё вилояти сайловчилари билан учрашиди.

Тадбирни номзоднинг ушбу вилоятдаги ишончли вакили Абдулҳаким Эшмурамотов кириши сўзи билан очди ва сўнгги олти ярим йилда Сурхондарёда амалга оширилган шипар, ахоли фаровонлиги, иктиносидёт тармоқларидаги ўзгаришлар ҳақида мулоҳаза юритди. У Шавкат Мирзиёев давлат раҳбари сифатida ҳудудларни ижтимоий-иктисодий жиҳозлардан барқарор ривожлантиришига алоҳида эътибор қаратиб келётгани, янгилекларни ҳар бир оила ўз ҳаётидаги ҳисқилаётганини таъкидлadi.

Учрашувда номзод сурхондарёлик сайловчиларни ўзининг сайловлоди дастури атрофлича таништиради экан, яқин йилларга режалаштирилган истиқболли лойихалар тўғрисида тўлиқ маълумот берди. Хусусан, таълимини ривожлантиришига оид режалар ҳақида тўхтади.

– Сурхондарё вилоятида мактабгача таълимiga ўзбек тилига бўлган ўзиён 100 фоизи қопланади, – деди номзод. – Бунинг учун 2 мингта янги давлат ва хусусий боғча ташкил этилади.

Замонавий мактаблар барпо этиш, уларнинг қувватини ошириш, хусусий секторга шароити яратиш ҳисобига 2030 йилга қадар қўшимча 100 мингдан ортиқ ўқувчи ўрни юратилади. Шу билан бирга, вилоятдаги барча мактаблар замонавий компьютер сининфлари ва интэрактив доскалар билан жиҳозланади.

– Келгуси этии йилда вилоятда 1,5 мингта юққаватли уйларда 50 минг оила шинам ўй-жойга эга бўлади, – деди Шавкат Мирзиёев. – Бунга барча манబалар хисобидан 1 миллиард доллар йўналтирамиз.

Мисол учун, Ангор, Бойсун, Жарқўрон, Сарисиё – ва Термиз туманинадаги “Янги Ўзбекистон” мавзузларида 300 та кўп қаватли ўй-жойлар курилиши натижасида 12 мингта оила ўй-жой билан таъминланади. Вилоятда 2030 йилгача 4 минг километр ички йўллар таъмиранидан ҳамда 35 та кўпrik янгидан курилади.

Сурхондарёлик сайловчilar билан учрашувда вилоятда сув таъминотини яхшилашга оид режалари ҳақида ҳам сўз юритди.

– Германиянинг “КФБ” банкидан жалб қилинган 100 миллион доллар сармоя хисобига Термиз шаҳрида оқова сув тизимида таъмиранади, – деди номзод. – Саудия таракқиёт жамғармаси ёрдамида Сарисиё, Денов ва Жарқўронда оқова сув тизимлари курилади.

Яъши маълумки, “Тўпаланг” сув омбонидан Сурхондарё ахолиси учун ичимлик сувини олиб келиши бўйича катта лойиҳа алоҳида оширилмоқда. Бу лойиҳа кеиниги йилда тўлиқ якунланиди. Натижада ҳудуд ахолисини ичимлик суви билан таъминлаш даражаси 90 фоизга етказилади. Умуман, вилоятдаги ичимлик ва оқова суви лойиҳаларига 460 миллион доллар ажратилади.

– Ҳарбийлар ва уларнинг оила аъзоларининг ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоясини яна-да кучайтирамиз, – деди Шавкат Мирзиёев мулоқот давомомда. – Бунинг учун контракт асосига хизмат қилаётган ҳарбийлар мажони 2030 йилга қадар яна 2 карра оширилади. Йил якунигача ҳарбийларимиз учун 2 мингдан ортиқ, келгуси этии йилда эса яна 20 мингта ўй-жой қуриб берилади. 15 йилдан ортиқ хизмат қилган ҳарбийлар учун ўй-жойга дастлабки бадалнинг 50 фоизини давлат ажратади.

Бокувчисини ўйқотган, ногирон бўлиб қолган ҳарбийларнинг кредит Қарздорлиги эса бюджетдан қопланади. Пенсиядаги ҳарбийларнинг фарзандларига алоҳида квота доирасида олийгоҳга кириш учун имтиёзлар берилади. Оғир касалликса чалинганд ҳарбийларнинг чет элда даволанишига алоҳида маблағлар ажратилади.

Шундан сўнг O'zLiDeP номзоди юртимизда ислом оламининг етук уламолари иштирокидан ҳар иккى йилда Ҳалқаро ислом имми-амалий конференциясини ўтказиб бориши ташаббусини ўртага ташлади. Сурхондарёлик сайловчilar бу тақлифни олқишилар билан маъкуллади.

Учрашувда партия вакиллари сўзга чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзоди Шавкат Мирзиёевга овоз беринг! Шундан сўнг O'zLiDeP номзоди юртимизда ислом оламининг етук уламолари иштирокидан ҳар иккى йилда Ҳалқаро ислом имми-амалий конференциясини ўтказиб бориши ташаббусини ўртага ташлади. Сурхондарёлик сайловчilar бу тақлифни олқишилар билан маъкуллади.

Учрашувда партия вакиллари сўзга чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзоди Шавкат Мирзиёевга овоз беринг!

О'зLiDeРДА ЕХҲТ ДЕМОКРАТИК ИНСТИТУЛЛАР ВА ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ БҮЙИЧА БЮРОСИ МИССИЯСИ БИЛАН УЧРАШУВ БЎЛИБ ЎТДИ

ЕХҲТ демократик институтлар ва инсон ҳуқуқларни бўйича бюроси (ДИИХБ) Ўзбекистонда бўлиб ўтадиган президент сайловини кузатиш учун миссиясини очди.

Элчи Ursula Gacheq бошчилари қиладиган миссия Тошкентга жойлашган бўлиб, 11 нафар ҳалқаро эксперт ва 24 нафар узок муддатли кузатувчидан ташкил топган. Ҳалқаро кузатувчilar 14 июндан бошлаб мамлакатимизнинг барча вилоятларiga жойлаштирилди. Демократик институтлар ва инсон ҳуқуқларни бўйича бюро, шунингдек, сайловдан бир неча кун олдин юртимизга етиб келадиган 250 нафар қисқа муддатли кузатувчilarни жалб қилишни ҳам режалаштиримокда.

Миссия сайловини ЕХҲТ ва бошқа мажбуриятлар, демократик стапартларга ҳамда миллий қонунчиликка му-

вофиқ тарзда ўтказилишини баҳолайди. 2023 йил 21 июн куни O'zLiDeРда ЕХҲТ демократик институтлар ва инсон ҳуқуқларни бўйича бюро миссиясининг Элчи Ursula Gacheq бошчiliгида вакиллари, эксперtlар С. Колибарски, А. Меликян ва С. Четайкина билан учрашув бўlib ўтди.

Тадбир аввалида межмонлар O'zLiDeР фоаoliyati, partiyaniнг мамлакатимизда бўлиб ўтадиган президент сайловидаги иштиrokeri билan қисқacha таниширилди. Ўз навбатida, У. Гачек ҳам миссиянинг Ўзбекистонга таъsiflari bilan қisqacha tashkil etildi. Уз навбатida, У. Гачек ҳам миссияnинг Ўзбекистонга таъsiflari bilan қisqacha tashkil etildi.

Учрашув конструктив мулоқот тарзида ўтди.

O'zLiDeР матбуот хизмати

ПРЕЗИДЕНТ САЙЛОВИГА 15 КУН ҚОЛДИ

ТАДБИРКОРЛАР ВА ИШБИЛАРМОНЛАР ҲАРАКАТИ – ЎЗБЕКИСТОН ЛИБЕРАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИДАН КЎРСАТИЛГАН НОМЗОД ШАВКАТ МИРЗИЁЕВГА ОВОЗ БЕРИНГ!

ВАТАНДОШЛАРГА ЎЗБЕКИСТОНДА ИШЛАШИ УЧУН ЛИЦЕНЗИЯ ТАЛАБИ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Шавкат Мирзиёев 23 июнь куни Қашқадарё вилояти сайловчилари билан учраши.

◀►Бошланиши 1-саҳифада.

– Ўз бизнесини ижарага олинган бинода бошлайтган ёшларимизга бир йиллик ижара харажатининг 50 фойзи қоплаб берилади, – деди номзод.

– Талабалар учун давлат ташкилотларида иш ҳақи тўлданадиган стажировка тизими жорий қилинади.

Сайловчилар билан мулоқотда 150 минг нафар ёшларимиз хорижий олий ўқув юртларида таълим олаётгани айтиб ўтилди. Бундан ташқари, 2 миллион атрофидаги юртдошларимиз рўзгорони тебрatiш учун оиласи, ота-онаси ва фарзандларидан узоқда – хорижда меҳнат қўлаётгани таъкидланди.

– Албатта, мусоғир юртда, турли қийинчилик ва машақатларга чидаб, ҳалол меҳнат қилиб, нон топиш осон эмас. Хорижда бундай шароитда яшаб келаётган одамларимиз ҳақиқий қаҳрамон, – деди Шавкат Мирзиёев.

Президентликка номзод қашқадарёлик сайловчилар билан учрашува хориждаги юртдошларимизни кўллаб-куватлашга оид таклиф ва режаларини ҳам маълум қилди.

– Янгиланган Конституциямизда давлат ўз худудида ҳам, унинг ташқарисида ҳам ўз фуқароларини ҳимоя қилиш ва уларга ҳомийлик кўрсатишни кафолатлашини муҳраблаб кўйдик, – деди жумладан Ш. Мирзиёев.

Хорижий давлатларда хунарманд ва кулоллар кўргазмалари ўтказилади. Наврўз ва Мустақиллик байрамлари кенг нишонланади. Ватандошларимиз учун Ўзбекистон бўйлаб, айниқса, Самарқанд, Бухоро, Хива ва Шаҳрисабз шахарларига маҳсус саёҳатлар ҳамда ҷигермалар пакети ишлаб қишилади. Бу ишларни самарали ташкил қилиш учун, “Ватандошлар” жамоат фондига 300 миллиард сўм ажратилди.

Ушбу жамоат фондининг ваколатлари ҳам кенгайтирилади. Ватандошлар билан янада яқинроқ

ишлаш учун янги инструмент ва имкониятлар яратиб берилади.

Мамлакатимизда ишлаш ва тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш истагидаги ватандошларимиз учун кириш визалари муддати 1 йилдан 3 йилга ўзайтирилади, давлат божлари 3 карра пасайтирилади. Ўзбекистонда ишлаши учун лицензия талаби бекор қилинади, барча ҳуқуқлардан фойдаланиш имконияти яратилади.

Ўзбекистонда доимий яшаш тартиби содлаштирилади, мамлакатимизда уй-жой ва кўчмас мулки сотиб олиш, таълим, тиббиёт ва бошқа давлат хизматларидан тенг ҳуқуқларлик асосида фойдаланиш имконияти берадиган “Ватандон гувоҳномаси” жорий қилинади. Хорижда вафот этган юртдошларимизни Ўзбекистонга олиб келиш давлат томонидан таъминланади, фарзандларига алоҳида ғамхўрлик қилинади.

– Чет элдаги фуқароларимиз ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш кафолатларини янада кучайтирамиз, – деди номзод. – Хусусан, оғир аҳволга тушиб қолган барча юртдошларимизга хорижий давлатнинг ўзида моддий ёрдам имкониятларини янада кенгайтирамиз. Жумладан, уларга вақтинча яшаш, ҳужжатларини тиклаш, она Ватанига қайтиш каби ҳаражатлари тўлиқ қоплаб берилади.

Бундан ташқари, хорижда ишлаётгандарнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида уларга адвокат жалоб этиш ҳаражатларини қоплаш ва ҳуқуқий ёрдам бериш тизими ўйлга кўйилади.

АҚШ, Канада, Буюк Британия, Япония ва Европа давлатларидан юқори маош тўлданадиган иш топиб кетаётган юртдошларимизга йўл чиптаси ва “ишичи виза”ни олиш ҳаражатлари тўлиқ қоплаб берилади.

– Бундан ташқари, чет элдаги юртдошларимиз учун онлайн ҳужжат олиш ва бошқа давлат хизматларини кўрсатиш имкониятлари яратилади, уларнинг нароҳлари ички тарифларга тенглаштирилади, – деди Шавкат Мирзиёев.

– Доимий консулилк ҳисобида туриш бадали бекор қилинади, ҳисобда туриш шартлари соддалашади.

Инсонлар соғлиғи ва ҳаётини суғурталаш кўла-

ми кенгайтирилади. Бунда “ижтимоий реестр” ва “3 та дафтар”ларга кирган шахсларга сурѓута ҳаражатлари учун субсидия берилади.

Германия, Япония, Бирлашган Араб Амирликлари ва бошқа давлатларда, шунингдек, Россиянинг йирик шаҳарларида бепул ҳуқуқий, моддий ва ижтимоий ёрдам кўрсатадиган марказлар очилади.

Умуман, хориждаги ватандошларимиз билан ишлаш, чет элга ишлашга ва ўқишига кетган одамларимизни ижтимоий, ҳуқуқий ва моддий кўллаб-куватлаш тадбирларига келгуси йилларда 200 миллион доллар йўналтирилади.

Самимий учрашув ниҳоясида партия вакиллари ва таклиф этилган меҳмонлар сўзга чиқдилар. Улар сайловолди дастуридан ўрин олган ҳар бир ташаб-

Хориждаги юртдошларимизнинг барча масалаларини тезкорлик билан ҳал қилиш учун элчиҳонарамиз, Ташқи ишлар, Бандлик ва Ички ишлар вазирликларида туну кун ишлайдиган “колл-марказлар” ташкил этилади.

бус вилоят аҳолисининг турмуш фаровонлигини янада оширишга хизмат қилишини таъкидлаб, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Шавкат Мирзиёев номзодини кўллаб-куватлашга даъват этдилар.

НАВОЙДА “ХАМСА”ДАГИ ДОСТОНЛАР НОМИДА БЕШТА ЭКОБОГ ЯРАТИЛАДИ

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Шавкат Мирзиёев 21 июнь куни Навоий вилояти сайловчилари билан учраши.

Тадбирни номздонинг ушбу вилоятдаги шиончли вакилини қўйонди. Санақулов кириш сўзи билан очди ва сўнгги олти ярим йилда Навоий вилоятидаги амалга оширилган ишларнинг натижасида орнадиган ишларни кўрсатиши, шкитисодиёт тармоқларидаги ўзгаришлар ҳақида мулоҳаза юритди. Ў Шавкат Мирзиёев давлат раҳбари сифатида худудларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан баркарор ривоҷлантиришига алоҳида ёттибор қаратиб келаётгани, янгиликларни ҳар бир оила ўз ҳаётидаги ҳиссиятни таъкидлadi.

Учрашувауда номзод навоийлик сайловчиларни ўзиңгача дастури билан атрофичла таништишар экан, яки йилларга режалаштирилган истиқболли лойхалар тўғрисида тўлиқ маълумот берди.

Мазкур вилоятдаги мулоқот, табиийки, саноат саҳохатини янада юксалтиришига ёттибор қаратишидан бошланди.

– Хорижий ҳамкорларимиз билан бирга, умумий киймати 120 миллиард доллар бўлган мега ва йирик лойхаларни бошладик, – деди номзод. – Хусусан, мамлакатимиз фахри бўлган “Навоий кон металургия комбинати”да келгусида 3 миллиард 800 миллион долларлик 19 та лойиҳа амалга оширилади. Мисол учун, куни кечга “Пистали кони”нинг 1-босқичи ишга тушурилди, йил якунигача 2-босқичи ҳам фойдаланишига топширилади. Ушбу лойиҳа ҳисобига йилига кўшимча 4,4 тоннадан олтин ишлаб чиқарилади.

Учрашувауда давомида “Навоий уран” корхонасида 550 миллион долларлик 11 та лойиҳани амалга ошириш орқали уран заҳиралари 67 минг тоннадан 100 минг тоннага етказилиши, умуман олганда, 2030 йилгача мис ишлаб чиқариш 3,5 баробар, олтин – 1,5 баробар, кумуш – 3 баробар, уран – 3 баробарга оширилиши таъкидланади.

– Бутун дунёда талаб ошиб бораётган электромобиль, электротехника, яшил энергетика соҳалари учун мухим бўлган литий, графит каби хомаҳёларни илж бор ўзимизда ишлаб чиқариш йўлга кўйилади, – деди Шавкат Мирзиёев.

– Жумладан, ташкил қилинади. Шавкат Мирзиёев номзодини кўллаб-куватлашларини таъкидлашди ва бошқаларни ҳам

кора металл, Чирчиқдаги қишлоқ ҳўжалиги техникиаси тўлиқ қопланади. Ҳозирда бу борадаги қамров 82 фойзга тенг, – деди номзод. – Шу мақсадда вилоятдаги барча маҳаллада жами 310 та давлат ва хусусий боғча ташкил этилиши учун барча манбалар ҳисобидан 1,5 триллион сўм йўналтирилади.

Бундан ташқари, 2030 йилга қадар янги мактаблар барпо этиш ва мавжудларининг кувватини ошириш ҳисобига кўшимча 40 минг ўқувчи ўрни яратилади. Натижада вилоядаги 30 нафардан кўп бола таълим оладиган бирорта синф қолмайди. Айни пайтда эса ана шундай синфлар сони 1 минг 200 тадан ошик.

Навоийнинг иккимини ҳисобига олган ҳолда, барча боғча ва мактаблар фильтрланган ичимлик суви билан тўлиқ, таъминланиши хусусидаги янгиликни масалалари ёттибор марказида бўлди.

Бошقا худудларда бўлган сингари Навоий вилоятидаги учрашувауда ҳам замонавий боғча ва мактаб масалалари ёттибор марказида бўлди.

– Келгуси етти йилда вилоятдаги оиласаларнинг мактабгача таълимга бўлган эҳтиёжи 100 фойзга

қаватли уйни таъмирлаш учун барча манбалар ҳисобидан Навоий вилоятининг ўзиға 1 миллиард доллар йўналтирилади.

Шунингдек, 3,5 минг километр ички йўллар, 60 дан зиёд кўпприк курилади ва таъмирланади. Эскирган 5 минг километр электр тармоқлари ва 1 минг 200 та трансформатор янгиланади. 1 минг километр сув тармоқлари ўтказилиши натижасида 100 минг аҳоли илк бор ичимлик суви билан таъминоти даражаси 85 фойзга етади.

Навоийда экологик вазиятни яхшилаш мақсадидан бекор қилинади. Навоийга 120 миллион туп дарҳат экилиди.

– Буюк бобоколонимиз Алишер Навоийга чексиз ҳурматимиз белгиси сифатида, вилоятнинг 5 та туман ва шаҳрида “Хамса”даги достонлар номи билан аталаидиган бешта экобоғ яратсан, нима дейсизлар? – деди Шавкат Мирзиёев.

Бу ташаббус вилоят сайловчиларини руҳлантириб юборди ва таклиф бир овоздан маъқулланди.

Учрашувауда сув ресурсларини тежаш, улардан самарали фойдаланиши бўйича амалга оширилиши резалаштирилган катта ислоҳотлар хусусида ҳам атрофичла фикр юритилди.

– Бу ишлар ўз-ўзидан бўлмайди, албатта, – деди номзод. – Жуда кўп маблағ керак. Лекин, қанчалик кийин бўлмасин, бунга барча куч ва воситаларни сафарбар қиласинади.

Сув таъминоти энг оғир бўлган Қизилтепа, Хатирчи ва Кармана туманларида 8 минг гектар майдонлар ёпик қувурли сувориш тизимида ўтказилади. Биргина шунинг ўзида суворишга сарфланадиган 200 миллион куб метр сувнинг 40 фойзи тежалади.

Бундан ташқари, Навоийдаги мавжуд каналларнинг 150 километр қисми бетон қопламага ўтказилиб, 125 километр дренаж тармоқлари реконструкция қилинади. Айни лойхаларга 300 миллиард сўм ажратилади.

Учрашувауда О’зLiDeP вакиллари сўзга чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Шавкат Мирзиёев номзодини кўллаб-куватлашларини таъкидлашди ва бошқаларни ҳам шунга даъват этишиди.

ПЕДАГОГПАРНИНГ КҮП ЙИПЛИК МЕҲНАТИГА АЛОҲИДА УСТАМА ТЎПАНАДИ

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партиясидан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Шавкат Мирзиёев 20 июнь куни Бухоро вилояти сайловчилари билан учраши.

Учрашувни номзоднинг Бухоро вилояти бўйича ишончли вакили Самойдин Хусенов кириш сўзи билан очди.

Ишончли вакил кейинги йилларда Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан Бухоро вилоятида амалга оширилаётган улкан бунёдкорлик ишлари, йирик ижтимоий-иқтисодий лойихалар, уларнинг халқимиз ҳәти, турмуш фаровонлигини янада яхшилашдаги аҳамияти хусусида фикр юритди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президентлигига O'zLiDePdan номзод Шавкат Мирзиёев ўзининг сайловолди дастури юзасидан маъруза қилилар экан, дастлаб аҳолига кулаг турмуш шароити яратишга оид режалари ҳақида тўхталди.

– Келгуси етти йилда 1,5 мингдан зиёд кўп қаватли ўйлар курилиб, 60 минг оила шинам уй-жойга эга бўлади, – деди номзод. – Вилоятда 7 минг километр йўллар, жумладан, 3,5 минг километр ички йўллар ва 300 дан зиёд кўпкўрикли тавъирланади. 1 миллион 200 минг аҳоли учун ичимлик суви таъминотини яхшилаш мақсадида 5 минг километр янги тармоқ ва 84 та сув иншооти барпо этилади. Натижада Бухорода марказлашган ичимлик суви бўйича қармов 77 физдан 95 физга етказилди.

Туман ва шаҳар марказларida 1 минг 200 километр канализация тармоқлари ва 150 та оқова

сув тозалаш иншоотлари курилди. Шу орқали 600 мингдан зиёд аҳоли илк бор канализация хизматига уланиб, вилоятда қармов даражаси ҳозирги 9 физадан 40 физга оширилади. Махаллаларда 10 минг километр электр тармоқлари курилиб, 1 мингта трансформатор янгиланди.

Учрашув давомида Бухорода аҳолига кўрсатилаётган тиббий хизматлар сифатини ошириш бўйича ҳам аниқ режалар баён этилди. 2020 йилга қадар янги мактаблар барпо этиш ва бор кувватларни ошириш ҳисобига кўшишимча 2,5 миллион ўқувчи ўрни яратиш режаси белгиланди. Бунда жорий йилдан “Йилига 500 минг ўқувчи ўрни” дастуруни амалга ошириш бошланади. Янги – Мактаб инфратузилимасини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилиб, унга ҳар йили 1 миллион ард доллардан маблағ ажратилиди.

– Мазкур жамғарма маблағлари ҳисобидан 170 та янги мактаб курилади, 3 минг 210 таси реконструкция қилинади. Натижада кўшишимча 1 миллион 400 минг ўқувчи ўрни яратилиди, – деди номзод. – Хусусий мактабларга 1-синфга борган боланинг ота-онасига бир йил давомида мактаб учун ойлик тўловининг 450 минг сўми компенсация қилиб берилади.

Тадбиркорларга хусусий мактаб ташкил этиш учун олинидиган кредиттининг 14 физадан органт қисми қоллаб берилади. Хусусий мактабларда

ошиб бораётгани ҳеч кимга сирэмас. Шу муносабат билан Бухорода ҳам БАА ва Саудия Арабистонидаги инвесторлар билан ҳамкорликда 2 та шамол ва 3 та кўёш электр станцияси барпо этилиши маълум қилинди. Уларда йилига 10 миллиард киловатт соат ёки вилоят эҳтиёжидан иккى марта кўп электр энергияси ишлаб чиқарилади.

Умуман, ҳозирги вақтда хусусий мактабларда мавжуд 85 минг ўқувчи ўрнини 2030 йилга қадар камидан 400 мингтага етказиш бўйича барча шароитлар яратилиди.

– Умуман, келгуси етти йилда умумий қиймати 17 миллиард долларлик 8 мингтага саноат лойихалари амалга оширилади ва 120 мингтага янги иш ўрни яратилиди, – деди номзод.

Сайловчилар билан мулоқотда яна бир муҳим масала – экологияни асрар ва маишӣ чиқинчиларни қайта ишлаб бўйича Бухоро тажрибasi яратилиши тилга олинди. Бунинг учун вилоятдаги 15 та қаттиқ маишӣ чиқинчиди полигони ёпилиб, 6 таси модернизация қилинади. Вилоятга 200 та замонавий чиқинчиди ташиши техникалари харид қилиниб, ҳар бир маҳаллада чиқинчиди юғуси шохобчалари курилади.

Чўл ҳудудлардаги кум кўчишининг олдини олиш максадида 20 миллион туп саксовул ва бошқа бута кўчалари экиласди, – деди Шавкат Мирзиёев. – Умуман, Бухорони биринчилар каторида “экологик тоза, чиқинчисиз ҳудуд”га айлантириш бўйича катта ҳаракатни бошласак, ўйлайманки, буни бутун вилоят аҳли кўллаб-кувватлаиди.

Диккатга сазовор томонон шундаки, ҳеч қайси учрашуви

таълимига эътиборсиз ўтмаяпти. Бухорода ҳам бу мавзу асосий сифатида курилди. 2030 йилга қадар янги мактаблар барпо этиш ва бор кувватларни ошириш ҳисобига кўшишимча 2,5 миллион ўқувчи ўрни яратиш режаси белгиланди. Бунда жорий йилдан “Йилига 500 минг ўқувчи ўрни” дастуруни амалга ошириш бошланади. Янги – Мактаб инфратузилимасини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилиб, унга ҳар йили 1 миллион ард доллардан маблағ ажратилиди.

Бошлангич синф ўқитувчиларининг ҳафталиқ юкламиши 18 соатдан 16 соатга, юқори синф ўқитувчиларини 20 соатдан 18 соатга тушурилади.

Бу орқали, тўлиқ ставкада ишламаётган жами 150 минг нафар муаллимнинг ойлиги ўртача 30 физада оширилади.

Ўқитувчиларга ҳар йили сиҳатгоҳларда соғлиғини тиклаши учун имтиёзли ўйлланмалар берилади. Шунингдек, ҳар йили 1 минг нафар муаллим стажировка ўтаси учун хорижга юборилади.

Учрашувда партия вакиллари сўзга чиқиб, Ўзбекистон Республикаси Президенти сайловида Шавкат Мирзиёев номзодини кўллаб-кувватлашини таъкидлашди ва бошқаларни ҳам тушнуга даъват этиши.

O'zLiDeP матбуот хизмати

Муҳташам пойтахти-мизнинг энг гавжум маҷзиларидан бири бўлмиш Нукус кўчасида жойлашган O'zLiDeP биноси ҳар доим қизғин жараён қуршовида. Айрим башоратгўйларнинг сиёсий кучлар фақат сайловларда ҳаракатга тушади, деган маломатларига турса ўлароқ, масалан, бу партияниң марказий ва маҳаллий кенгашлари ўз вазифасини танафуссиз баҳаряпти. Бу муболага эмас. Ишонмаганлар, марҳамат, келиб ўз қўзи билан кўрсинг.

САЙЛОВОЛДИ ШТАБИДА НИМА ГАПЛАР?

Ўзбекистон Либерал-демократик партияси марказий сайловолди штабининг навбатдаги кенгайтирилган юғилишида қа-

олишимиз керак, бугунги сайловчилар бундан беш-ён ҳий аввалиниларни кескин фарқ қилишига ишонч ҳосил қилдим, – деди

тор масалалар кўриб чиқилди. Асосийси, партиядан Ўзбекистон Республикаси Президентлигига номзод Шавкат Мирзиёевнинг ҳудудларда сайловчилар билан ўтказилётган учрашувлари ҳамда жойларда номзоднинг ишончли вакиллари иштирокидаги мулоқотлар атрофлича таҳлил қилинди.

– Кўрақалпогистон Республикаси, Хоразм ва водий вилоятларидаги учрашувларда қатнашиб, бир оддий ҳақиқатни тан

O'zLiDeP Сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси раиси, парламент кўйи палатаси Спикери ўринбосари Актам Хайров иштирокидаги номзоднинг сайловолди дастурида ҳар бир ҳудуднинг табиии, ижтимоий, географик муҳити мукаммал равишда қамраб олинган. Айниқса, аҳолининг яшаш дарражаси, ҳаёт тарзи, фаровонлика етакловчи фаoliyat турлари, тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш нуқта-

лари бирма-бир очиб бериляпти. Энг муҳими, келгуси етти йилга мўлжалланган устувор режалар, таклифлар пишиқ-пухта ўйланган. Пировардида белгиланаётган сиёсий, иқтисодий, ижтимоий вазифалар билан танишган ҳар бир сайловчи бу дастурнинг халқимиз ҳаёти ва мамлакатимиз тараққиётидаги ўзига хос тархиҳ аҳамиятта эга эканлигига ишонч ҳосил қилади. Шундай экан, ҳеч биримиз буғунги масъулиятли сиёсий жараёнда томошабнга бўлишига ҳаётини ўйк. Номзодимизнинг қисқа, лўнда ва аниқ шиорида бежиз “Мақсадимиз – бир!” дейилмаган. Янги Ўзбекистонимиз пойдевори мустаҳкам бўлиши учун курашайлик.

Юғилиш кун тартибидаги асосий масалалар бўйича худудий партия ташкилотлари масъулларни ҳамда номзоднинг жойлардаги ишончли вакиллари билан мулоқот қизғин давом этди. Шунингдек, сайлов жараёнда тарбибот тадбирларининг қандай олиб борилаётгандигани, ҳар бир сайлов куни ташкил этиладиган амалий ишлар, ОАВдаги чиқишлилар таҳлил қилинди.

Суратларни
Сардор АМИНЖОНОВ олган.

Кузатувчилар учун семинар-тренинг

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси томонидан Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси ва O'zLiDePning Олий Мажлис Конунчилари палатасидаги фракцияси билан ҳамкорликда Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови жараёнда O'zLiDePdan иштирок етадиган кузатувчилар ва вакиллар учун семинар-тренинг ташкил этилди.

Ўқувларда янги таҳрирдаги Конституция, Сайлов кодекси, Марказий сайлов комиссиясининг сайловни ташкил этиш бўйича қабул қилган қарорлари, қолаверса, партиянидан кўрсатилган номзоднинг сайловолди дастуридаги муҳим жиҳатлар, хорижий ва маҳаллий кузатувчилар билан ишланиши зарурий билим ва тавсиялар берилди.

Ўз соҳасининг малакали вакиллари, олимлар, профессорлар иштирокида онлайн ва оффлайн тарзида ташкил этилган ўқувларда амалга ошириладиган ишлар белgilab олинди.

МУХБИРИМИЗ

МАҲАЛЛА ҲАМ КИЧИК ВАТАН

Очиғини айтиш керак, аввалига "маҳаллабай" ишлеш тизими ҳақида одамларда аниқ тасаввур йўқ эди. Бу табиий ҳол, албатта. Лекин ўтган икки-уч йил орасида бу борада катта тажриба тўпланди. Мамлакатнинг исталган бурчагига бугун бориб, оддий одамлардан "маҳаллабай" тизими ҳақида нима дей оласиз?" деб сураб кўрсангиз аксарияти ўзлари гувоҳ, бўлган ҳаётин воқеаларни айтиб беришида.

Тасаввур қилинг, яқин-яқин йилларда ҳам ўзини маҳалла оқсоқолиман деб юрганлар бу тизим ҳақида умуман тайинли маълумотга ега эмасди. Ҳозир эса, аввало, маҳалла, қишпок ё овул фуқаролар йигинлари масъуллари ўз худудидаги хонадонлар, оиласлар, ахоли сони, ёш ва гендер таркиби, банд бўлганлар ва ишислар сони, уларнинг мутахассислари ва касб малакаси, маҳалла фоаплари, мактабчага тавлими, ўрта ва ўрта маҳсус мусасасалари, касб-хунар мактаблари, коллеклар ва техникумлар, ўкув марказлари, ер майдони, томорқа ерлар, бўш бино ва иншотлар, инфраструктура объектлари (газ, электр энергияси, ичимлик ва оқова сув тизимлари, йўл), тадбиркорлар сони ва уларнинг фаoliyati тури тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига камраб олган маҳалла паспортини беш кўлдек билишидаги. Чунки уларнинг бутун фаoliyati ана шу муҳим хужжатга даҳлдор, қолаверса, жавобгарлик хиссси ҳам бор. Аввалидек, куннагра ишлаш энди кечирilmайди. Ёки ортиқча мажлис, йиғилишлар билан оворачарчилликлар анча камайди.

"Маҳалла – кичик Ватан" деган халқона тушунчанини моҳияти жуда кенг. Шу маънода бугунги кундан ҳар бир маҳалланинг ички ва ташки имконият майдонлари чукур таҳлил қилинган ҳолда иш юритилияти. Айниқса маҳаллан ривожлантириш йўналишларидан келиб чиқкан ҳолда, уларнинг ихтинослашувини аниқлаш ва "драй-

вер" лойиҳалар рўйхатини шакллантириш лозим бўлмоқда. Бу ҳам алтада осонинчка амалга ошавермайдиган жараён. Сабаби, айрим маҳаллаларда

кида очиқ мулоқотларни йўлга кўйиш лозим. Боси, одамлар ўзларини ўйлантираётган саволларга имкони борича юзма-юз учрашувларда жўяли-

нага ўқитиш орқали уларнинг билим ва кўнижаларини шакллантириш, энг асосиёси, бандлигини таъминлаша тадбиркорлигига кўмаклашиш, субсидия ва имтиёзли кредит асосида керакли асбоб-ускуналар харид қилишида ёрдам бериш ҳам ҳоким ёрдамчилари зиммасида. Бу каби ишларни ҳар биримиз беминнат бажаришимиш лозим.

Бугун "Темир дафтар", "Аёллар дафтари" ва "Ёшпар дафтари" ҳақида кўлчиликда етарлича мавзумот бор. Ёки олайлик, ижтимоий ҳимояга муҳтоҷ оиласларга кўмаклашиш каби инсонпарварлика йўғирланган анъаналар аллақачон ўзини оқлаётганинга гувоҳмиз. Бир сўз билан айтганда, "маҳаллабай" деган тушунча аста-секин ўзиға хос қадрияга айланиси бораётгани ҳам ҳақиқат. Ҳозир ёқиси бир маҳалла ё хонадони чин маъноди ҳам мальнавий, ҳам моддий ҳимояга муҳтоҷ инсонлар борлигини эштинглар ҳеч иккимасдан, маҳалла идоралари ё ҳоким ёрдамчилари институти вакилларига ўзларининг саҳоватлешаликка хос тақиғларни беришлати. Ана шунинг ўзи миллий қадрият эмасми?

Урал ЗИЯЕВ,
Тадбиркорликни
ривожлантириш, аҳоли
бандлигини таъминлаша ва
камбағаликни қисқартириш
масалалари бўйича
Учтепа тумани Заргарлик
маҳалласидаги ҳоким ёрдамчиси

ишлаб чиқариш инфраструктурунин ривожлантириш истикболи йўқ. Ёки бўлмаса одамларни тадбиркорликка жалб этиши ва бандлигини таъминлаш йўналиши бўйича давра сухбатлари, очиқ мулоқотлар ўқказиш лозим бўлмоқда. Негаки, ҳамманинг ҳам вақти, имконияти бу масалаларни икобий ҳал этишига йўл беравермайди. Шунинг учун ҳам имкони борича ҳар бир маҳаллада оиласлар тадбиркорликни ривожлантириш дастурлари доирасида кредитлар ахратиши бўйича амалий чора-тадбирлар ишлаб чиқишига тўғри келмоқда.

Таклифим: шахар ва туманлардағи маҳаллаларда имкони борича барча соҳалар бўйича етариф малакага эга тажрибали мутахассислар, айниқса, энг кўп муаммо туғиладиган банк ва солик идоралари вакиллари иштиро-

рок жавоб олсалар, тадбиркорликка қизиқ башибайдилар.

Айни пайтда бизнинг туманинида айнан "маҳаллабай" ишлани тизимини янада такомиллаштириш бўйича қатор хайрли ишлар амалга ошириялти. Эътиборли жиҳати, камбағаликни қисқартириш борасида ҳам амалий ишлар ўзатижасини бермоқда. Асосиёси, бир пайтлар нуқул бокиманданлика ўрганиб колган одамлар онгиди ҳам энди ўзгариши сезилияти. Аксарияти фойдалари ишлар билан машғул бўлмоқда.

Амалий ишлардан яна бири, бу маҳалла тизимида вактнча ишсиз, кам таъминланган ёки камбагал оиласлар аъзоларини, хусусий, оиласий тадбиркорликни бошлаш ниятида юрган фуқароларни бирор касб-ху-

МАШАҚАТЛИ МЕҲНАТИНГИЗ МАҲСУЛИДАН МАМНУНИЗ!

Ҳар иш, ҳар касб-хунарнинг ўзиға яраша завқли, машаққатли ва масъулиятли томонлари бор. Мана, масалан, курувчиликни олайлик. Бу касб эгалари зиммасида ҳамиша улкан масъулият бўлган.

Биларсиз, қадимги Бобил давлатида Ҳаммурапи исмли ҳукмдор ўз қонунларини жорий этган. Унга кўра, агар курувчи қурган ўй, бино дарз кетгудек, кулаф тушгудек бўлса, жуда қаттиқ жавобгарлик белгиланган. Бугун ҳам мана шундай залворли юкни елкалаб, фойдиллик кўрсатиб меҳнат қлаётганд бўнгкорларимиз кам эмас. Қўли гул соҳа эгаларининг жонбозлиги туфайли шаҳару қишлоқларимизни ќиёфаси тубдан ўзгарамёт.

Юқоридаги сўзимизга шубҳангиз бўлса, Тошкент вилоятида бир меҳмон бўлинг. Қад ростлаётган бинолару равон бўлаётган йўлларни ўз кўзингиз билан кўрасиб. Тумандаги Мирорбод маҳалласидаги 20-мактаб учин ҳам 990 ўринли, тўрт каватли, кўшимча ўкув биноси қад ростламоқда. 10 миллиард 500 миллион сўмлик ушбу инвестиция дастурини амалга оширишга тажрибали курувчи Бахтиёр Сотволдиев бошчилигидаги "Анд тех-наз" МЧЖнинг забардаст курувчилиари бел боғлашган. Ҳозирги вақтда бинонинг асос қисми учун бетон қўйиш якунига таъказилмоқда.

"ҚИШЛОҚ ҚУРИЛИШ БАНК"НИНГ ИПОТЕКА КРЕДИТЛАРИ

АҲОЛИГА ШАХСИЙ УЙ-ЖОЙЛИ БЎЛИШ УЧУН ҚУЛАЙЛИК ЯРАТМОҚДА

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида "Қишлоқ қурилиш банк" томонидан аҳолига ипотека кредитлари ахратилини юзасидан матбуот анжумани ўтказилди. Тадбиркорларини борчларни ишлаб олинилар, оммавий ахборот востилатларни вакилларни иштирок этди.

Аҳолининг уй-жой ҳарид қилиш билан боғлиқ эҳтиёжларни таъминлашга қартилган ипотекаларни туртадиганда: янги тартиб асосида бирламчи уй-жой борзира квартира ҳарид қилиш учун; аҳоли шахсий ер участкасида уй-жой қуриш ва кайта қуриш учун; намунавий лойиҳалар асосида қуриллаётган арзон уй-жойлар учун; Ўзбекистон ипотеканига қайта молиялаш компанияси маблағларни ҳисобидан уй-жой, квартира ҳарид қилиш учун ахратилимокда. Биринчидан йўналишда янги тартиб доирасида куриллаётган, фойдаланнишни қабул килиб олиши тўғрисидаги комиссия далопатномаси асосида мулк ҳукуқи юзага келган ҳамда қабул килиб олинганига уч йилдан кўп бўлмаган, янги қурилган тўрт ва ундан юқори қаватли уй-жойлар ёки ундаған квартираларни ҳарид қилиш учун кредит шартнома расмийлаштириши талаб этилади.

Банк томонидан "Қишлоқ қурилиш инвест" ИК иштирокида 2009-2022 йиллар давомидан 8 трли 912 млрд 400 млн сўмлик имтиёзли ипотека кредитлари ахратилиди. 2022 йили бу кўрсаткич 396 млрд 800 млн сўмни ташкил қилди.

Ўзбекистон ипотеканига қайта молиялаш компанияси маблағларни ҳисобидан уй-жой, квартира ҳарид қилиш учун 2022 йили 16 млрд 100 млн сўмлик кредит ахратилиди.

Журналистларга ипотека бозоридаги мумкин ўзгаришлар тўғрисидаги ҳамда маълумотларни юрганинда ЖШШИР (ПИНФЛ) маълумотларидан (ортиқа хужжатларосиз) фойдаланиш бошлангани ҳамда Тошкент шаҳрида 2 та ва Андикон вилоятида 1 та Ипотека кредити ахратилиш маркази ишга туширилгани айтилди.

Аҳолининг шахсий ер участкасида уй-жой қуриш ва қайта қуриш учун мўлжалланган кредит тури миллий валиотда 20 йилгача, мизж истагидан келиб чиқиб 6 ойгача имтиёзли давр билан ахратилиди. Кредит

Хукумат қарори билан Ўзбекистон фуқаролари ва юридик шахсларга доимий фойдаланиш (егалик қилиш), ижара ва мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилиш ҳукуқи асосида тегишили бўлган ер участкаларини хусусийлаштириш бўйича давлат хизматлари кўрсатишга доир маъмурӣ регламент тасдиқланганидан яхши хабардорсиз.

Унга кўра, ер участкаларини хусусийлаштириш бўйича давлат хизматлари ДХМ ёки Ягона интерактив давлат хизматлари портала (my.gov.uz) орқали кўрсатилади.

Бунда ариза тўлдирилиб, унга қуидагилар илова қилинади:

тижалари бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-

тилайликни бўйича (келишилган ёки рад этилган) хабарнома шакллантирилиб, ариза берувчига иборилади. Шунга кўра, ариза берувчи 10 иш кунида ерни сотиб олиш тўловини амалга оширади. Тўлов ўз вақтида тўланганда у ерга мулк ҳукуқини берувчи ордери шакллантирилади. Ка-</

РЕПЕТИТОР КЕРАКМИ?

НАРХИ КУН САЙИН КҮТАРИЛАЁТГАН ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИ, ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ИМТИҲОНИГА КУЧСИЗЛИК ҚИЛАЁТГАН
МАКТАБ ТАЪЛИМИ ВА ВАРИАТИВ СИНФ – АБИТУРИЕНТЛАР РЕПЕТИТОРГА ҚАРАМЛИКДАН ҚАЧОН ҚУТУЛАДИ?

Мустақиллик даврида тилимизда янги атама пайдо бўлди: “репетитор”. Расмий ва мажбурий таълимдан ташқари, асосан ўқувчиликни университетларга тайёрлайдиган ўқитувчилар шундай атала бошланди.

Репетиторликдан гап очилганда кўпчилик бир хил савол беради: у нимага керак? Нега мактабнинг таълими билан ўқитувчилар ОТМ-ларга кира олмагти? Бола қўшимча дарсларга бориб ўқишига тайёрланар экан, мактаб таълими нега керак, давлат нима сабабдан умумтаълимга пул ажратяпти?

Биргина 2021 йил халқ таълимига 22,1 трлн сўм таълими ташкил этган. Давлат бюджети тасмисидаги таълим энг катта улушкин эгаллаб келган... Хулас, саволлар жуда кўп. Кўйидга уларнинг айримларига жавоб топишга ҳаракат қиласиз.

Давлат тест маркази маълумотларига кўра, талаба бўлишини истаётганилар сони миллион нафардан кам бўймайди. Масалан, ўтган 2022 йили 1 214 232 нафар абитетурент олий ўқув юртларига хужжат топширган. Натижада репетиторга талаб ошмокда, худди шунга кўра нархлар ҳам.

Статистика агентлиги 2022 йил охиридаги вазият бўйича нархлар ўсишини тақдим этган. Унга кўра, 2022 йилнинг ноябр ойида репетиторлик нархлари октябр ойига оиснатсан, яъни бир ойда ўртача 1,1 % га ошган. Репетиторлик нархларининг республикада ўртача 1,1 физига ошишига Бухоро (0,3 физ) ва Қашқадарё (0,3 физ) вилоятларидаги нархларнинг ўзгариши юкори даражада таъсир қилган.

Репетиторлик нархларини 2022 йил бошидан бўйида 6,6 физига ошгани кузатилган.

Конунчиллик нуқтаси назаридан олиб қарасак, репетиторлик билан шуғулланувчилар ўзини ўзи банд қилувчи шахс сифатида хукумат яратган имтиёзлардан фойдаланиш ҳукуқига эга.

Конунчилтика юзланамиш: Президентининг “Тадбиркорлик фаолияти ва ўзини ўзи банд қилшини давлат томонидан тартибига солишини соддалаштириш чора-тадбирлари туғрисида”ги карорик кўра, репетиторлик фаолияти билан шуғулланувчиларга имтиёз берилган. Ҳозирги кундан ўзини ўзи банд қиладиган шахслар ўза фаолиятини давлат солик қўмитасидан рўйхатдан ўтказиш орқали иш стажига эга бўладилар.

Бунинг учун ўзини ўзи банд қиладиган шахс сифатида солиқ идоралари ёки давлат солиқ кимитаси мобил иловасидан рўйхатдан ўтиб, йилга базавий хисоблаш миқдорининг 50 фоизи, яъни 122 500 сўмни тўлаш орқали бир йиллик иш стажига эга бўлиш мумкин. Ушбу сумма тўлиқлигига бюджетдан ташқари Пенсия жамғарасига йўналтирилади ва ундан келиб чиқсан ҳолда ўрнатилган тартибда пенсия хисоблаш учун даромад ҳажми аникланди.

Репетиторлик тарихи ҳақида сўз юритидиган бўлсақ, жараён 2000 йилларнинг аввалидан кучча бошлиди. Бунга бир катор омиллар сабаб бўлди: тест синовларининг тобора қўйинлашиб бориши, мактаб таълими сифатини тушиб кетиши ва абитетурентлар сонининг ошиши.

Ўша йилларда ўқитувчилар маоши кескин қамайиши сабаб таълимда камчиликлар вуажуда келди ва мактаб таълими ўқувчиларинг OTM-га кириши учун етари бўйлай қўлди. Натижада қўшимча дарслар орқали бўшик қоплана бошланди.

Китоб туманидаги 1-ихтиослаштирилган мактаб-интернат устози, Ўзбекистон халқ ўқитувчиси Бахтиёр Абдиевнинг фикрига кўра, репетиторликнинг кучайиб кетишига олий таълимга киришдаги коррупция ҳам сабаб бўлган.

- 1 август куни “бункер”лар ишларди, ҳаммамизга маълум. Ҳатто 108 та саволга юз фоиз жавоб бераби, тўлов-контрактга ўқишига кирган шогирдларимиз бор. Мактабни битирган абитетурент армиядан имтиёз олган аскарлар, “бункер”ларга қарши кураш олиб боришига мажбур эди. Бунинг учун кучи тайёрларик керак бўлган ва мактаб таълими етари эмасди. 2016 йиллардан сўнг вазият ўнгланди, – дейди Бахтиёр Абдиев.

Тўрт фарзанднинг отаси бўлган Одил Қаршиев 61 ёшда. У 1985 йилгача, яъни 34 ёшга қадар ўшига киришга ҳаракат қилиб, музвафқиятизлика учраган. Собиқ иттифоқ даврида на тест тизими бор эди, на репетиторлар... Афуски, Қаршиевнинг уч ўғлига ҳам олий маълумот олиш наисбет этди, факат кенжака фарзандигина ўшига кира олди. Отанинг “аҷҷиқ таърибаси”га кўра, қўшимча дарсларга бориши эвазигигана ўта қўйин саволларга жавоб берса олиш мумкин.

- 2006-2007 йиллар ўқишига кириш тест синовлари абитетурентлар учун ҳақиқий “жанг-гоҳ”га айланди. 1 август куни ҳамма “фронт”га отланса, 15 август куни қўчалар, кўпол қилиб айтганда, юз минглаб имтиҳондан йўқилган “мағлуб аскарлар”га тўлиб кетарди, – дейди

$$\int f(x,y) dx = \frac{2a}{u(1+u^2)}$$

у. – Афус, уч ўғлим университеттага кира олмади. Улар анча тиришқоқ ва зеҳни эди. Лекин мактаб билимни етари бўлмади, репетитор машғулотларига эса қатнамаган эди. Тўртинчи ўғлимни академик лицейда ўқитдим, ҳар учта фандан жиддий таълорнига мажбурладим.

Масалан, таридан 5-11-синфлар дарслигини суб қўлиб ичиб юбориши керак. Бизда эса 10-синфни туттаган ўқувчи 9-синфдан маълумотни унтишиб юборади. Репетитор таъоратлади, керак бўлса ёдлатади. Натижада тўртинчи ўғлим биринчи йилнинг ўзидек давлат грантида асосида талабага айланди. Айтмоқчи бўлганин, амалдаги таълимда ҳатто кучли ўқувчи ҳам ўз устида қўшимча ишламаса, ўқишига кира олмай оддий исчига айланishi мумкин.

Абитетурент эса ушбу вазиятда ўқитувчиларни айбламоқда. Биз билан сұхbatлашган Шахзод М. базаси сабабларга кўра ўз шахсини очиқлаши истадими:

- Айб кўпроқ ўқитувчиларда, деб оламан. Чунки мактаб болани етти ўшида қабул қилиб олади ва у билан йиллар давомидан шуғулланади. Натижада эса кўттарларда кониқарли бўлмайди. Ўқувчи репетиторга бораётган экан, бу унинг ўқитувчиси ўз вазифасини чала бажарётгани исботиди.

Ўзим тарих фанидан қўшимча дарсга бораман. Мактаб устозимиз мавзуни наридан-бери тушиностида, айтарли савол-жавоб ҳам килмайди. Интернат материаллари, кўргазмали куроллар билан ишламайди. Куни ўтса бўлди. Ўқитувчиларнинг кўнглилиги маош учун ишлапти, деб ўйлайман. Репетиторда эса мақсад бор. У пул олади, мана шу омил болалар билан жиддий ишлашга ундиади. Репетиторга мудда – ўқишига киритиши. Натижада эса

ниятга ва ҳаракатга бўлгил. Масалан, мактабда 10-синфда факат Биринчи жаҳон уруши мавзусини ўргансак, репетиторда унинг сабабларни, хроникалари билан танишамиз. Бир пайтнинг ўзиди 6-10-синфлар мавзусини қўттарамиз, тестлар ечамиш, – дейди Шахзод М.

Китоб туманидаги 50-умумтаълим мактабининг олий тоифали математика ўқитувчиси Парвоз Эмлираевнинг фикрига кўра, мактаб дарслари сабаби репетиторлик таъоратидан турбадан ўргатувчи топшириклар берилган. Эски дарсларлик факат мисолларни сабаблардан иборат эди, шуғулланади.

– Анъанавий дарсада мажбурийлик принципи ишлайди. Янни ўқувчи синус сиздайди-йўқми, математикани ўрганиши керак. Лекин ўтиз боладан бир неча синуси фанга ҳақиқатда қизиқиши мумкин. Дарсада математикани мутлақо күш кўрмайдиган ўқитувчилар билан ҳам ишлаймиз ва бу бизнинг ўқитувчиларни бурчимиз. Репетиторлик эса ихтиёрийлик таъмими асосига курилади. Тўғри, уларнинг орасида ота-онаси, бобосининг тазиқи билан ўшига тайёрланувчилар топилади. Лекин кўпчиликда истак бўлади.

Давлат дарси 45 дакигага мўлжалланган. Шу вақт ичиди уй вазифалари, янги дарс, савол-жавоб, ўқитувчилар билан ишлана каби вазифаларни бажараша мажбурмиз. Математика шундай фанник айрим тенгламалар, масалалар ечими борасида соатлаб тортиши ва ўрганиши мумкин. Репетиторликда, масалан, ўзим ўтиз 4 соатча дарс ўтган вақтларим бўлади, – дейди Парвоз Эмлираев. – Албатта, қўшимча дарслариз ўқишига кирганлар бор ва уларнинг сони кейнги вақтда кўпайди ҳам. Тушунтириб бераман: бизнинг мактабда, мана тўрт йил бўлди, вазирлик ташаббуси билан вариатив синфорлар очиди.

Вариатив синф 8-синфда тузилади. Дастрлаб асосий (иҳтиослашган, масалан, математика) фанлар оз-оздан кўпайтирилади, 10-синфга келиб иҳтиослашув кучайиб, дарс жадвали деярли 3-4 фандан иборат бўлади. Бундай синфлар ўз-ўзидан олий таълимга киришига йўлнитирилади. Ана шу синфлардан таълабага айланган ва бугунги кунда университетларда ўқиётган шогирдларим бор. Айтмоқчи бўлганин, ушбу таъкиба кайсирида даражада репетиторликка қарамалкини камайтириди.

Парвоз Эмлираевнинг айтишича, қўшимча дарсларга этиёбнинг янни бир сабаби – мактаб дарслари кириш имтиҳони саволлари мавзусини тўлиғ қамраб олмайди. Масалан, математика дарсларини суб қилиб ичиб юборсангиз ҳам, тест синовидаги қўйилади. Иккинчидан, 6-ва 10-синфларни дарсларни янги чиқариди.

– 10-11-синфларга этиборсангиз, улар факат таъзига ишлайди. Иккинчидан, 6-ва 10-синфларни дарсларни янги чиқариди. Этибор берсангиз, улар факат назария билан чекланмаган. У ерда лойиҳа ишлари, ўқувчини қизиқтирадиган расмлар, билимларни ҳаётга кўлашшига ўргатувчи топшириклар берилган.

Хуласа қўладиган бўлсан, репетиторлик таъоратидан ўтизнига ишлайди. Иккинчидан, 6-ва 10-синфларни дарсларни янги чиқариди. Этибор берсангиз, улар факат назария билан чекланмаган. У ерда лойиҳа ишлари, ўқувчини қизиқтирадиган расмлар, билимларни ҳаётга кўлашшига ўргатувчи топшириклар берилган. Этибор берсангиз, улар факат назария билан чекланмаган. У ерда лойиҳа ишлари, ўқувчини қизиқтирадиган расмлар, билимларни ҳаётга кўлашшига ўргатувчи топшириклар берилган.

Хуласа қўладиган бўлсан, репетиторлик таъоратидан ўтизнига ишлайди. Иккинчидан, 6-ва 10-синфларни дарсларни янги чиқариди. Этибор берсангиз, улар факат назария билан чекланмаган. У ерда лойиҳа ишлари, ўқувчини қизиқтирадиган расмлар, билимларни ҳаётга кўлашшига ўргатувчи топшириклар берилган. Этибор берсангиз, улар факат назария билан чекланмаган. У ерда лойиҳа ишлари, ўқувчини қизиқтирадиган расмлар, билимларни ҳаётга кўлашшига ўргатувчи топшириклар берилган.

Улуғбек ОРИПОВ.
Манба: Oyina.uz

РЕКЛАМА

QISHLOQQURILISHBANK

АТВ “Qishloq qurilish bank” jamoasi barcha yurtdoshlarimizni

Qurbon hajni

bilan samimiy muborakbod etadi.

Quant mobil ilovamizni yuklab oling!

Disponível na App Store

Disponível na Google Play

Хизматлар лицензияланган.

www.qishloqqurilishbank.uz +998 78 150 00 55, 1254

MUASSIS: TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI – O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI

XXI asr
UTIMOIY-SIVOSIY GAZETA

Бош муҳаррир
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Таҳрир ҳайъати:
Акрам ХАЙТОВ
Дилшод ШОУМАРОВ
Шуҳрат БАФОЕВ
Мавлуда ХЎЖАЕВА

Сирожиддин САЙЙИД
Адҳам ШОДМОНОВ
Виктор ПАК
Насимжон АЛИМОВ

Сардор
МУСТАФОЕВ
(Бош муҳаррир
ўринбосари)

Таҳририят манзили:
Тошкент шаҳри
Нукус кўн